

Nova Pravda

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Narodni dom, Tajništvo NSS. Telefon št. 77.

Izhaja tedensko

Posamezna številka velja 1 krono

Upravništvo: Ljubljana, Gradišče 7, levo. T. 77.

Naročnina: Mesečno 4 K. Inserat po dogovoru.

Slovenska socijalistična internacionala

„Večerni Češke Slovo“ prinaša izpod peresa Rudolfa Kepke članek o slovenski socijalistični internacionali, katerega vsled njegove važnosti tudi za naš socijalistični pokret prinašamo v prevodu. Članek glasi:

„Pred vojno je stremljenje po ustvarjenju slovenske socialistične internacionalne spadalo k eni največjih ali tudi najtežjih nalog Narodno-socijalistične stranke. Bilo je to naravno, a tudi opravičeno nasprotje proti marxistični socijalistični internacionali, vodeni in prežeti popolnoma z nemškimi duhom, ki je bila nam in ostalim Slovanom preveč tuja tudi v socijalističnih smereh, kot da bi se mogli za njo navdušiti kljub vsem koristnim in svetlim stranem, katero nudi internacionala socijalističnemu stremljenju.

V marxistično internacionalo ni smo mogli verovati niti kot socijalisti, posebno pa ne kot Slovani. Izkušnje z njo tekom vojne in sedaj po vojni, posebno z ozirom na Rusijo kažejo, kako je bila ta nezaupljivost upravičena.

Brat Klofač, ustanovitelj in voditelj stranke (Češke narodno socijalistične stranke) ni nikdar prestal propagirati to misel in jo tudi praktično uresničevati. Položil je ta ideal stranke v zibelko in niti danes ni nikakega vzroka, da bi se temu idealu odrekli. Najdalje smo prišli v navezanju stikov z Slovesko Narodno-socijalistično stranko. Naša in slovenska mladina je stala v ospredju tega gibanja in tudi po praktični strani je ona delovala najbolj žilavo. Tudi stiki z ruskimi socijalisti so dospeli tako daleč, da je bilo uresničenje slovenske socijalistične internacionalne v prvih, grobih črtah takorekoč samo še vprašanje časa.

Vojna je vsa ta stremjenja zrušila. Nove poveljne razmere so vstvarile za našo stranko in sploh za ves socijalizem tako spremenjeno in nejasno situacijo, da se ni bilo mogoče takoj orientirati in najti pravo in trajno internacionalno težišče in okvir za njega.

V času zmešnjave nekotlikih internacional, ko se stara nemška internacionala ruši, kot telo nadaljnega življenjaš nezmožno, — v času ko je komunistična internacionala moskovska tudi za socijaliste nesprejem-

ljiva, je mnogo več vzrokov in nujnosti, kakor kedaj poprej, da se išče novo združitev socijalističnih strank posameznih narodov na temelju, na temelju kulturnih in duševnih sorodnosti in medsebojnih zvez.

Polom druge internacionalne, nesprejemljivost tretje in nezaupnost k nameravani četrti internacionali, vse to direktno sili vse socijalistične stranke, ki imajo za ta korak potrebno programsko in idejno osnovo in prirojeno naklonjenost, da poiščejo izhod v slovenski socijalistični internacionali. Posebno je ta korak edini izhod po žalostnih skušnjah z dosedanjimi marxističnimi internacionalama nemško in moskovsko. Ne bom trdil, da bi bila slovenska socijalistična internacionala poslednja v tem smeru, ali gotovo je nujno in naravno, da postane prva in najbližja etapa.

Slovenska Narodno-socijalistična stranka, sodeč po ravnokar končanih volitvah, pridobiva v Jugoslaviji tla in gotovo ne bo ostala omejena samo na Slovenijo. Obnovitev stikov z njo je popolnoma možna in ni tukaj nikakih resnih ovir.

Naravno je, da si ni mogoče predstavljati slovensko socijalistično internacionalo brez ruskih socijalistov. Mogoče ravno grozne težave moskovske marxistične internacionalne privede ruske socijaliste na pravo cesto k tej misli. Strahovlada moskovske internacionalne je za nje trda in kruta šola. Toda njena diktatura ne bo niti v Rusiji trajala večno. Kolikor razočaranj so doživeli v njej, toliko upanja bodo položili v novo internacionalo — slovensko.

Mislím, da je osnovno napačen nazor, da je Rusija v svetovni zgodovini že doigrala svojo vlogo — in z njo tudi slovanstvo. Saj brez Rusije slovanstva skoro ni. Verujem z Dostojevskim, da vodilni dnevi Rusije in slovanstva šele pridejo. Tudi za socijalistični razvoj in njega uresničenje šele pridejo.

In tu čaka slovanstvo še ogromna naloga. Njen nositelj in osnova tega razvoja bo slovenska socijalistična internacionala. Za to svojo staro in najglobljo nalogo in cilj mora naša stranka z nova napeti vse svoje sile. V korist sebi in v korist socijalizma sploh.“

Revolucionarna pota in cilji.

Danes lahko govorimo o svetovnem polomu komunizma. Komunistični pokret je razbit v Nemčiji, razbit je Franciji, razbit je Čehoslovaški republiki, razbil se je pri nas in lahko z mirnim srcem trdimo, razbit je tudi v Rusiji sami. Svet, ki je dolgo čakal uspehov sovjetskega sistema v Rusiji in ki se pred njegovim končnim polomom v Rusiji proti komunizmu ni upal ostro nastopiti, vporablja sedaj proti komunizmu najostrejša sredstva. V onem trenutku, ko je sovjetska vlada v Rusiji pričela prodajati svoje državno imetje, ali bolje rečeno imetje pod rdečim terorjem zdihujočega ruskega naroda ameriškanskim in angleškim na svetu streznile od svojega strahu pred komunističnim bav-

vom in začele so zatirati v kali ono gibanje, ki je v Rusiji dovedlo do tako žalostnih posledic.

Tudi pri nas se je komunistično gibanje zatrl ob njegovem prvem poskusu uresničiti svoje revolucionarne sanje. Generalna stavka, ki naj bi bila prvi korak naše komunistične stranke k uresničenju njenih programskih ciljev in teženj, ni uspela. Hotela je popolnoma po ruskim boljševiških metodah polastiti se vlade in naši boljševiki se ločijo od svojih ruskih sodrugov k večjemu po omejenosti svojih sredstev.

Socijalna demokracija, vsaj njena večina in Narodno-socijalistična stranka so se odrilo postavili proti tej prevratni komunistični akciji. Po-

stavili smo se proti njm ne samo zato, ker ne soglašamo s cesto, ki naj vede k končnim ciljem socijalizma, temveč tudi zato, ker ne soglašamo s sredstvi in metodami boja, ki se ga hočejo komunisti posluževati v dosegu istih.

Po socijalističnih geslih, ki se danes cepijo od strani komunistov in deloma tudi od socijalnih demokratov med našimi zavednimi in mnogokrat sfanatiziranimi masami, se vzbudi človeku čustvo, da, skoro prepričanje, da bo kulturni razvoj ljudstva končan v onem trenutku, ko bodo doseženi socijalistični cilji — seveda oni katere je začrtal Marx! — in da potem nastopi popolno zadovoljstvo in mir. Ni bolj neumnega nazora! Preko utopističnih, neizvršljivih teorij, ki so jih dejstva deloma že davno prekorčila, gre kulturni razvoj človešva naprej v smeri k uresničitvi npravnstvenih idealov. Gre s počasnim ali železnim korakom in ni na svetu moči, ki bi ta razvoj mogla ustaviti ali ga porušiti. Mogoče, da bi brezobzirna, jeklena roka silnega poedinca ta svetovni razvoj človeštva ustavila za moment, a samo zato, da bi potem s tem hitrejšim korakom dohitel, kar je bilo zamujenega. Kulturna višina človeštva je odločilna za hitrost razvoja. Čim višja je kulturna stopnja, tem hitrejši je razvojni napredek. Zgodovina sama je za to najlepši dokaz. In posebno potek in konec svetovne vojske, to neopovrgljivo dokazuje. Samo iz tega vzroka ni bilo mogoče takoj pri njenem začetku dvomiti o tem, kakšen bo njen konec.

Ravno tako pa, kakor ni mogoče svetovnega kulturnega razvoja nasilno ustaviti, ga tudi ni mogoče pospešiti. Vse revolucije, kar jih je zgodovina pozna, so sicer pretresle tedanjost, najbližja bodočnost pa je vedno zopet privedla razvoj nazaj v staro strugo. Čeprav se opazi vseobči napredek, vendar se ni nikdar doseglo prvotnih revolucijskih ciljev. To se more reči posebno z ozirom na dotedanje gibanje v Rusiji. Povprečno dolgo trajanje takozvanega sovjetskega režima naj nikogar ne moti. Ta režim se vzdržuje z istimi sredstvi, kakor caristična Rusija in je omogočen vsled istih razmer, ki so toliko časa omogočale carski režim. Sovjetski režim pa se bo ravno tako izgubil kakor vsa druga nasilna revolucijska gibanja, o katerih nas uči zgodovina.

Socijalistični cilji so revolucionarni. Tudi zgodovinski razvoj je revolucionaren. Živa slika tega je zgodovina svetovne vojne. Pred vojno je šlo stremljenje srednjeevropske demokracije proti monarhističnemu

absolutizmu, ki se je skrtil za krinko konstitucije. Svetovna vojna je omogočila uresničenje predvojnih idealov in teženj srednjeevropske demokracije.

Zakoni človeškega razvoja so podobni pisanim državnim zakonom. So produkt postavnega prepričanja naroda in samo tedaj so mogoči in vzdržljivi, ako velika večina naroda z njimi soglaša in se po njih ravna. Brez teh predpogojev zakon zgine. Sicer je možno vzdrževati z nasiljem njegovo veljavo ali samo na daljšo ali krajšo dobo, ki je za celotni razvoj brezpomembna. Z nasiljem se dosedaj še ni vzdržala nobena država, nobena vladna oblika in noben zakon.

Demokracija je osnoven predpogoj vsakega kulturnega razvoja. Ljudstvo samo je poklicano, da določuje njegovo hitrost in mu pripravljaja pota. Iz tega izhaja, da je v ljudski, resnično demokratični državi, kjer se mora pred ljudsko voljo umakniti vse ostalo, revolucija zastarano sredstvo. V ljudski, demokratični državi je revolucija samo nasilen akt manjšine proti večini, torej reakcija od zdolaj, ki se mora zrušiti ravno tako, kakor reakcija od zgoraj. Dela z istimi sredstvi, smeri k istim ciljem in se bori proti isti stvari: proti volji večine.

Socijalizem je s svojim revolucionarnim hotenjem v demokraciji odkazan na razvoj. Kakor hitro pokaže nasledek volitev, da je večina naroda v njegovem taboru, da soglaša z njegovimi revolucionarnimi težnjami, preide vlada, uprava in zakonodajstvo v roke socijalizma z vsemi svojimi zakonskimi prisilnimi sredstvi. Po tej poti preide nanj opravičenost vsiliti voljo večine manjšini. Seveda je naloga zmagovitega socijalizma, da izbere samo legalna sredstva v svrhu uresničitve gospodarskih sprememb, ne da bi pri tem oškodoval narodno gospodarstvo.

Vsaka druga cesta je napačna, posebno vsaka nasilna. V reakcionarnih in absolutističnih državah teži revolucija k odstranitvi razvojnih ovir. V ljudsko - demokratični državi pa je revolucija manjšine sama ovira za razvoj.

Te misli nas navdajajo danes, ko v očigled razbitega komunističnega pokreta, ki je delavstvo celega sveta tako težko oškodovalo, nastopajo kapitalisti v strnjenih vrstah proti delavskemu ljudstvu in hočejo proti reakciji od spodaj uvesti reakcijo od zgoraj. Naloga delavskega ljudstva je, da spozna pravo pot in določi hitrost razvojnega napredka.

Kaj hočemo?

S predavanj tov. Z. Fakina o narodnem socijalizmu.

II.

Isto situacijo kakor v starem narodnem predstavništvu lahko opazujemo tudi sedaj v konstituenti. Tudi sedaj smo prišli do vlade po ostrem prerekanju med strankami, pri katerem se ni zopet šlo za ničesar drugega kakor za ministerske stolčke. Da to pot prerekanje ni trajalo tako dolgo, kakor po navadi, se imamo zahvaliti predvsem komunizmu, ki je državotvorno gospodo vendar nekoliko pre-

strašil in jo spravil k nekoliko globljem razumevanju državotvornosti.

Po sporazumu dveh najmočnejših strank v državi se je sestavila koalicijska vlada. Drugačna kot koalicijska vlada pri nas sploh ni mogoča. In vendar je tudi ta vlada prokleta šibka. Lahko rečemo, da živi od danes na jutri. Vsaka druga vlada, ozir. vladna kombinacija pa bi bila še šibkejša, ker bi morala biti sestavljena iz tako raznovrstnih političnih elementov, da bi se, ako naj se izrazim paradokсно razbila, še predno bi se sestavila. Smo-

v situaciji, da ne moremo niti sem niti tja in naši stari politiki si iz te zagate ne vedo pomagati in vprašujejo: kaj sedaj?

Na to vprašanje odgovarja narodni socializem kratko in jasno: odstranite sistem strankarske vlade, postavite ustavo na zdrave demokratične osnove in šlo bo! Potem ne bo potrebno, da nam dan za dnevom govorite o reakciji, monarhizmu, klerikalizmu, komunizmu, anarhizmu in ne vem o kakih izmišljeh in ne bo potrebno, da pozivate teden za tednom na boj v obrambo demokracije. Tudi mi čutimo, da grozi demokraciji pri nas nevarnost ali ta nevarnost ne izhaja iz kakšnih notranjih ali zunanjih prevratnih stremeljenj, temveč predvsem iz čim dalje večje nezaupljivosti v demokratično vlado, kot si jo predstavljajo naše vodilne stranke in iz obupnih razmer v vodstvu države, ki so jo zakrivile nesposobnost, sčičnost in žalibog tudi koruptnost v teh strankah. Če se mi narodni socialisti bojujemo proti politiki naših oficijelnih strank, ne delamo tega iz nakega strankarskega dlakocepstva in zagrizenosti, temveč zato, ker vidimo kako te stranke izpodjedajo ono, kar bi moralo biti vsakemu državljanu, posebno pa še politiku, najdražje: osnove naše demokracije in osnove naše samostojnosti in bodočnosti. Mi ki smo izšli in ki pripadamo delavskemu ljudstvu, vemo najbolje kaj pomenja za nas demokracija, kaj pomenja za naše cilje in za utrditev svobode celokupnega naroda. Mi pa tudi dobro vemo, da našo demokracijo ne bomo obdarovali pred propastjo z golim govoričenjem na shodih in da se reakciji in absolutizmu ne bomo mogli uspešno ustavljati samo z besedami, temveč samo tedaj, ako homo demokracijo pravilno razumevali in se po tem tudi ravnali.

Prvi korak na tem potu je odstranitev strankarske vlade. Stranke morajo videti svoj cilj v tem, da služijo koristim naroda in države, nikakor pa ne v ministerjalizmu. To osnovo ne smatramo mi samo za golo agitacijsko sredstvo, temveč hočemo da se ta osnova sprejme v ustavo. Vemo, da se nam to sedaj še ne bo posrečilo, a s trdnim, resnim in vstrajnim delom se bomo v doglednem času povzpeli tako daleč, da se bodo naše težnje v tem oziru uresničile.

Morda bo rekel kdo, da hočemo mi povečanje vladne moči in omejitve moči nar. pred. To ni res. Mi hočemo samo naravno delitev dela in obema institucijama pridelitev onih pravic, ki jim gre. Smo proti absolutistični vladi, smo pa ravno tako tudi proti absolutizmu izvrševalnih odborov strank. Hočemo nestransko to se pravi, od političnih strank oddelena vlado, vlado, ki izpolnjuje sklepe parlamenta in mu je za svoje delo odgovorna, ki pa ne posega direktno v njegovo delovanje in neodvisen parlament, ki vlado kontrolira, a ne posega naravnost v izvrševanje državne uprave. Ne mislim, da bi nas ta sistem kar z enim udarcem oprostil vseh težav in bridkosti našega državnega življenja — a oprostil nas bo večnih vladnih kriz, ker vlada ne bo odvisna od vsakega glasovanja v parlamentu in od vsakega spora med strankami kot je to sedaj slučaj — in to pomeči za našo državno življenje že jako mnogo.

Slišal sem tu in tam ugovore, da je sistem strankarskih vlad vendar le edino pravi izraz volje večine naroda. Ljudstvo voli poslance, izmed poslancev se zbera ministri in torej pridejo na vsa važna mesta v državi (ministerstva, poverjenstva itd.) zastopniki ljudstva. Imam mnogo prilike prepričati se o pravi volji ljudstva. Na nešteti shodih, sestankih in posvetovanjih v mestih in na deželi, med delavci in kmeti sem govoril o tem vprašanju. In povsod sem dobil enoglasen odgovor: volili smo poslance, da naredijo poštene in dobre zakone po katerih bomo dospeli v boljšo bodočnost,

nikjer pa nisem slišal, da bi ljudstvo volilo svoje poslance zato, da bi se le ti pulili za ministrske stolčke. Zakonodajca, dobra in poštena zakonodajca, to je vse, kar ljudstvo od svojih poslancev zahteva in edino to je prava volja ljudstva. (Dalje prih.)

Naseljevanje v novih krajih južne Srbije.

V Južni Srbiji (na Kosovem polju, v Metohiji, Macedoniji) se nahaja še mnogo zemlje, ki je še neobdelana. Že preje so bili ti kraji bolj redko naseljeni, a vsled vojne se je prebivalstvo tod še bolj zredilo. Zemlja je v teh krajih jako rodovitna, podnebje bolj toplo in precej ugodno, če izvzamemo sušo, ki poleti dostikrat pritisne. Vsled suše je pa treba pridelovati tam rastline, ki se poprej razvijajo (žito), ali pa je treba zemljo namakati, kakor delajo tu pa tam domačini. Na namakanem svetu uspeva vse jako bujno. Kjer se ne da namakati, se prepreči izsuševanje zemlje z boljšim (globokejšim) obdelovanjem. Kar se tiče zdravstvenega stanja, so severni kraji (Kosovo, Metohija) popolnoma zdravi, v južnih (Macedoniji) se pa pojavlja tu pa tam, kjer so v bližini močvirja, domača malarija (groznica), ki pa ni tako škodljiva, kot je tropična malarija. Glede varnosti so kraji v bližini albanske meje še vedno nekoliko ogroženi vsled albanskih vpadov, drugače je pa ljudstvo mirno in dobro srčno. Gozdov je precej, nahajajo se pa precej daleč od obljudenih krajev.

V te kraje hoče naseliti naša vlada kmetovalce od drugod, kjer je preveč ljudi, ki nimajo dovolj svoje zemlje. Namen je dvojen: pomagati svojim državljanom do boljše bodočnosti in dvigniti zaklad, ki leži brez haska v rodovitni zemlji. V svrhu naseljevanja se bodo oddajala zemljišča, ki so last države ali občin, potem pa tudi ona, ki so jih lastniki prej ali med vojno zapustili. Ko se reši zakon o agrarni reformi, razdelila se bodo do gotove mere med naselnike tudi veleposestniška zemljišča.

Po kraljevi uredbi o naseljevanju južnih novih krajev z dne 24. septembra 1920 dobi vsaka družina, ki se naseli v te kraje 5 ha zemlje. Samo v izjemnih slučajih (v bližini mest in prometnih cest) se ji zamore nakazati tudi manjšo površino, ne pa izpod 2 ha. Za vsakega oženjenega moškega člana, ki živi v družini, se doda še po 4 ha, a za vsakega neoženjenega nad 21 let starega še po 3 ha, za vsakega od 16 do 21 let starega pa še po 2 ha zemlje. Moškim takim članom, ki so starejši od 50 let, se zamore zmanjšati površina do 2 ha zemlje.

Dotični organ ministrstva za agrarno reformo, ki ima naseljevanje v rokah, sme dodati v posebnih ozira vrednih slučajih, bodisi radi kakovosti zemlje ali družinskih razmer, na družino še do 5 ha zemljišča.

Družina, katera prinese ali pripelje seboj potrebni inventar, potreben za obdelovanje zemlje, (kmet. orodje in žvino), dobi še do 3 ha zemlje. V krajih, kjer ni gozda, nakaže se na vsako družino do 2 ha zemljišča, da se ta obveže, da ga v enem letu potem, ko se mu je to nakazalo, pogozdi.

Nadaljne ugodnosti, ki jih dobijo naselniki, so sledeče:

Brezplačna vožnja po državnih železnicah od svojega bivališča oziroma od državne meje za se in družino in premičnine (orodje živno) do najbližje postaje naselbine; brezplačen les za stavbe ter napravo kmetijskega orodja; prosta pašnja po občinskih in selskih pašnikih; iste servitute na občinske in državne gozdove in drugo, ki jih imajo staronaselniki v dotičnem kraju. Pravico imajo nadalje na svoboden (brez carine) uvoz živine, poljedelskih strojev, priprav in orodja, semenja, žita za hrano in drugih življenjskih potreb. Naselniki so 3 leta prosti vseh državnih, okrožnih, okrajnih in občinskih davkov.

Naseljenci pa so dolžni nakazano jim zemljišče obdelati in si postaviti na njem stanovanje in gospodarsko poslopje. Ne morejo pa zemljišča 10 let ne prodati; niti obremeniti. Neomejeni lastniki postanejo šele po 10. letu. V slučaju lastnikove smrti prevzamejo njegova prava in dolžnosti njegovi zakoniti nasledniki.

Kdor se želi preseliti v Novih južnih srbskih krajih, mora napraviti prošnjo na ministrstvo za agrarno reformo in je vpslati potom najbližjega organa tega ministrstva (za Slovence: agrarna direkcija v Ljubljani).

V čem se ločimo od ostalih socijalističnih strank.

Nekateri naši pristaši mislijo, da je edina naloga naše stranke, bojevati se proti boljšeizmu in jugoslovanski demokratski stranki in da nas v ostalem skoro ničesar ne loči od drugih socijalističnih strank, ki niso boljševiške. To je zmeta. Med nami in ostalimi socijalističnimi strankami so velike osnovne razlike in glavna razlika je sledeča: Ostale socijalistične stranke boljševiške in neboljševiške. Leve in desne vstrajajo na osnovi, da naj preide produkcija in razdeljevanje gospodarskih dobrin v roke splošnosti, t. j., da naj preide v roke državne uprave, z drugimi besedami, te stranke so za takozvani državni socializem in komunizem in po tem urejujejo svojo agitacijo in svojo politiko. Nasproti temu se je naša stranka postavila proti razlastitvi osebne lastnine in proti državn. socializmu in komunizmu in zastopa imetje, produkcijo in razdeljevanje gospodarskih dobrin organizirano v zadrugah, torej gospodarski sistem, ki v njem producent in lastnik ni država, temveč samostojna, svobodna društva. Zato je naš socializacijski program popolnoma drugačen, kakor oni drugih socijalističnih strank. Te stranke stoje v smislu državnega kolektivizma in komunizma na osnovi monopolizacije gospodarskega življenja v rokah osrednje birokracije, proti čemur se mi borimo, ker smatramo ta sistem za škodljiv gospodarskemu napredku. Državni kolektivizem pušča tudi nadalje v veljavnosti sedanji namezdni sistem, da zmanjšuje cel narod v maso namezdnih delavcev, medtem ko se mi borimo proti namezdnemu sistemu in hočemo napraviti iz vseh delavcev z rokami in duhom zadrugarje in solastnike. Te osnovne razlike morajo lmeti naši somišljeniki stalno v glavi, ker le tako bodo pravilno razumeli smisel in pomen naše stranke in ji bodo lahko pridobivali nove zavedne pristaše. Podrobnejša razprava o našem programu bo podana v brošuri, ki bo v kratkem izšla in na katero že danes vse naše somišljenike opozarjamo.

Konec rudarske stavke.

Kljub odklonilnemu stališču, ki ga je vlada zavzela v ponedeljek zvečer, je prispelo v torek zjutraj v Ljubljano odpolanstvo štrajkujočih rudarjev. Deputacijo sta sprejela predsednik dr. Pitamic in poverjenik Ribnikar. Pojasnila sta rudarjem položaj in jim avtentično izjavila, da se je Trboveljska družba v vseh točkah uklonila vladnemu diktatu. Rudarski zastopniki so nato izjavili, da jih pojasnila zadovoljujejo in da bodo rudarji zopet začeli z delom. Popoldne ob petih so poročali rudarski zastopniki na velikem shodu delavstva, ki se je vršil v Trbovljah. Na shodu so stavkujoči rudarji soglasno odobrili postopanje svojih zastopnikov in sklenili, da se vrnejo na delo. **Ob desetih zvečer je nastopila služba prva šihita.**

V Kočevju so začeli z delom že ob dveh popoldne. Tam so bili, kakor poročajo, včeraj zjutraj aretirani tudi nekateri komunistični voditelji, ki so agitirali med delavstvom proti obnovitvi dela.

Tako se je končala skoro tritedenska stavka po diktatu vlade. Želeli

bi, da bi se bila končala po sporazumu med trboveljsko družbo in delavstvom, ker diktat pač lahko momentano odgodi stavke, a nezadovoljstva na eni in drugi strani pa se z njimi ne da odpraviti.

Dr. Tavčar se poslavlja.

Naši stari možje gredo — eden za drugim. Zopet se poslavlja od javnega življenja mož, ki mu, razen kakega zagrizenega političnega nasprotnika, nikdo ne bo odrekal močne osebnosti in odkritega značaja. Dr. Ivan Tavčar je izdal na svoje volilce oklic, v katerem se vsled svojega slabega zdravja odreka poslanskemu mandatu in ga odstopa prof. Reiserju.

V socialno-političnih ozirih smo bili vedno osnovni nasprotniki dr. Tavčarjevemu nazorom in v tem pogledu ni bilo med nami stikov. Mnogokrat pa so se našle naše misli, kadar se je šlo za boj proti korupciji in za večjo poštenost v našem političnem življenju. Dasi dr. Tavčar ni mogel v zadnjem času več slediti zahtevam novega časa, je vendar do konca svojega političnega delovanja ostal odkrit in značajan nasprotnik, pri katerem se ni bilo bati zahrbtnosti, kot je to žalibog slučaj pri tolikih mlajših politikih. Zgodovina ga bo bilježila kot enega značilnih mož današnje dobe in mi mu želimo, da preživi še nekaj mirnih let v krogu svojih prijateljev.

Politične vesti.

Pogajanja za štajersko mejo

Med našo in avstrijsko delegacijo razmejitvene komisije se nadaljujejo pogajanja o določitvi mejne črte med Sv. Duhom in Muro. Sporazum je načeloma že dosežen in se suče razprava le okrog vprašanja meje zapadno od Št. Jurja ob Pesnici. Ker se je namreč določila mejna črta pri Sv. Duhu tako, da bi en del občine Veliki Boč pripadel nam, zahtevajo člani avstrijske delegacije revizijo mejne črte tudi v občinah Slatina, Slatinski dol in Spičnik, katerih severni del zahtevajo zase. Upati je, da se bosta obe delegaciji v medsebojnem dogovoru glede teh delov sporazumeli.

Komunisti zahtevajo parlamentarno preiskavo.

Komunistični poslanci so predložili predsedniku konstituante predlog, da se imenuje parlamentarna komisija, ki bo preiskala upravičenost naredb, ki jih je Vesničeva vlada izdala proti komunistom.

Arditska nadlega.

Z Reke prihajajo poročila, da še vedno ni popolnoma izginil vpliv d'Annunzijevih arditov na javno delovanje. Reški meščani protestirajo proti italijanski vladi, ki je pustila milico v rokah tujih fašistov. Rečani so pač mislili, da jim bo z odstranitvijo d'Annunzijevega režima dovoljena samoodločba. Sedaj pa vidijo, da še vedno divja teror Host-Venturja, Giganteja in d'Annunzijevih fašistov. Več reškimi častniki, katerim ne zaupajo, je odstavljenih. Na njihova mesta so prišli častniki iz Italije. Avtomobil d'Annunzija je odšel preko Kantride v Trst in od tam v Mestre. Italijanski karabinerji ga niso pregledali. Vsled tega obstoji sum, da je bila tatvina poveljniške blagajne simulirana. Po zadnjih vesteh je na Reki še približno več arditov. Odpuščenih je bilo več reških uradnikov, da napravijo mesto dobrovoljcem, ki ostanejo na Reki. d'Annunzija ima telesno stražo, ki sestoji iz ro grenadirjev. Kadar se pelje z avtomobilom po ulicah, ga spremlja oklopni avtomobil.

Italijani ne izpraznijo Dalmacije

Iz Zadra javljajo, da ne bo še kmalu evakuirana Dalmacija. Komisar Benvanti je izjavil, da v tem oziru še nima nobenih instrukcij. Vsekakor pa se bodo pred izpraznjenjem Dalmacije imenovali konzuli.

Italijanska vlada in tuji komunisti.

„Sekolo“ poroča, da italijanska vlada ne bo dovolila, da bi se kdo izmed ekstremnih inozemskih socijalnih demokratov udeležil italijanskega socijalističnega kongresa. Vlada bo izdala svojim organom navodila, naj se vsi inozemski ekstremni socijalisti aretirajo, ako bi se jim posrečilo priti preko meje.

Položaj v Beogradu.

Politični položaj se ni mnogo izpremenil. Reči se mora samo to, da je precej izgleda, da bodo zemljaradniki stopili v vlado. Danes dopoldne sta poslanca Lazič in Avramović konferirala z Nikolo Pašičem in Ljubo Davidovičem. Zemljaradniki so ministrskemu predsedniku predložili pismene svoje zahteve z ozirom na njihov vstop v vlado. Ti pogoji imajo dvajset točk in se v splošnem strinjajo s programom zemljaradnikov. Pašič bi bil pripravljen prepustiti zemljaradnikom tri portfeje in sicer agrarno reformo, prehrano in poljedelstvo, toda oni so izjavili, da jim ne gre za ministrske portfeje, temveč za njihov program. Pašič in Davidović delujeta z vsemi sredstvi na to, da bi pridobila zemljaradnike za vstop v vlado. Ti pa zahtevajo na svoje pismene pogoje pismen odgovor.

Občinske volitve v Beogradu.

Po odločbi notranjega ministrstva se bodo vršile občinske volitve v Beogradu 15. februarja t. l. Med meščani se pojavlja agitacija, naj se komunisti izključijo od pasivne volilne pravice. Snuje se tudi meščanska garda, ki bi bila naperjena proti komunistom. Kot najresnejši kandidat za načelstvo (župansko) mesto pride v poštev bivši član naše mirovne delegacije ing. Avramović.

Ukrajinski upor proti sovjetom.

Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Cernovic: Ponoči 1. januarja so uporniki pri Jekaterinoslavu dve najboljši boljševiški diviziji obkolili in popolnoma pobili. Zmagoviti uporniki so zasedli Znamenke, Kremenčug, Jekaterinoslav, Nikolajev in Aleksandrovska.

Veleproletarec Trocky se bo dobro zavaroval.

Po vzgledu madžarskih boljševikov je Trocky poslal že cele kupe zlata v Ameriko. Po poročilih iz Rima je Trocky naložil v zadnjih štirih mesecih 80 milijonov zlatih rubljev v banki „Rio de Plata“ v Buenos Airesu. Sodijo sicer, da so ti zlati zakladi namenjeni za boljševiško propagando, a vse bolj verjetno je, da se Trocky zavaruje za bodočnost, če bo enkrat v Rusiji njegove slave konec. Čisto po receptu Bela Kune, ki je tudi pred svojim begom naložil mnogo denarja v inozemstvu.

Zalostno stanje avstrijskih financ.

Zvezni kancelar Mayr je imel govor, v katerem je slikal žalostni položaj Avstrije. Nato je prišla na dnevni red razprava o gospodarskem dogovoru z Nemčijo in trgovinskih pogodbah z Romunijo in Jugoslavijo. Dr. Mayr je dalje poročal o položaju, ki je nastal vsled stavke železničarjev in poštarijev in je karal njihovo postopanje, ker škodujejo državi s svojo grožnjo s stavko. — Zbornici je bil med drugim predložen tudi finančni zakon za proračunsko leto 1920 in 1921, iz katerega je razvidno, da znašajo državni izdatki 33.194.497.800, dohotki pa 20.655.113.000 kron. Neglede na pooblastila, ki jih poseben zakon podeljuje finančnemu ministru, je le-ta tudi pooblaščen, da izvede kreditne operacije do najvišjega zneska 3600 milijonov kron, tako da bi znašal primankljaj v državnem proračunu 13 milijard kron.

Razorožitev Nemčije.

Po poročilu državnega komisarja za razorožitev se je do 10. januarja odšlo 932 topov, 18.067 strojníc, 168 tisoč brzostrelnih samokresov, 2 milijona 210 tisoč pušk in karabink 78.325

samokresov in pistol, 85.616 ročnih granat, 8.000.029 patron za puške itd. Dosedaj je bilo hišnih preiskav v 1066 občinah. Razorožitev se nadaljuje po načrtu.

Iz stranke.

Shod NSS v Celju, ki se je vršil dne 3. t. m. je lepo uspel. Poročala sta tov. poslanec Deržič in urednik Fakin. Prvi nam je očrtal sedanji politični položaj in nam naslikal gonilne sile delovanja v konstituenti. Drugi pa je s stvarnim razmotrivanjem in razlago našega programa poglobil razumevanje vseh navzočih za težnje Narodno-socijalistične stranke. Shod je bil mnogobrojno obiskan in obadva govornika sta za svoja izvajanja žela pohvalo vseh udeležencev. Žetiti bi bilo, da bi se enaki shodi kmalu zopet vršili v našem mestu.

Shod NSS v Ptuj se je vršil 4. t. m. v prostorih Narodnega doma. Udeležba je bila preko pričakovanja velika. Najprej je poročal poslanec tov. Deržič, ki nam je v poljudnih vsakomur razumljivih besedah orisal sedanji politični položaj v Beogradu; za njim je govoril o našem programu tov. Fakin, ki je razpravljal o programu stranke. Pokazal je, kako se napačno umeva pri nas demokracija, socializem itd., ter obenem začrtal pota po kateri hoče Narodno-socijalistična stranka iti k zboljšanju sedanjih razmer. Obadva govornika sta žela enoglasno odobravanje in upamo, da se bodo naši tovariši iz Ljubljane kmalu zopet spomnili na nas ter nas zopet posetili.

Shod NSS v Mariboru, ki se je vršil 6. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma, je sijajno uspel, kljub temu, da se je čas shoda takorekoč v zadnji minuti vsled nesporezumljenja moral preložiti. Dvorana je bila polna naših somišljenikov, ki so napeto sledili izvajanjem poslanca tov. Deržiča in tov. Fakina. V svojem govoru nam je tov. Deržič podal jasno sliko sedanjega položaja v konstituenti in začrtal smernice po katerih bosta hodila naša poslanca. Pokazal je na razliko politične zrelosti pri nas in v Srbiji ter na puhlost borbe za republiko in monarhijo. Tov. Fakin je razpravljal obširno o onovnih smernicah programa Narodno-socijalistične stranke in njega uresničitvi. Preko današnje zmešnjave socializma moramo iti trajno za našim ciljem, ki je blagostanje našega delavnega ljudstva. Izvajanja obeh govornikov so bila od vseh navzočih poslušalcev sprejeta z navdušenjem in polušalci so z veseljem konstatirali dejstvo, da naši poslanci tudi po volitvah niso pozabili na svoje volilce... Želeti bi bilo, da se enaki shodi prirede kolikor mogoče mnogokrat in se na ta način volilce obvesti o vsakokratnem političnem položaju v konstituenti, obenem pa pozivje za njihove težnje in želje.

Občni zbor podružnice Narodno-socijalne Zveze v Litiji se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne v tovarniških prostorih. Dnevni red: poročilo predsednika, poročila tajnika, poročilo blagajnika, volitev novega odbora, kolektivna pogodba, slučajnosti. — Dolžnost vsakega našega člana je, da se občnega zbora gotovo udeleži. Odbor.

Iz Sevnice. Ker se občni zbor tuk. kraj. organizacije NSS v nedeljo, dne 9. januarja t. l. iz raznih vzrokov ni mogel vršiti, se vrši isti v prostorih gostilne Franc Valant v soboto, dne 15. januarja t. l. ob pol 8. uri zvečer pod vsakim pogojem in pri vsakem številu članov s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Volitev novega odbora; 5. Slučajnosti. Upamo, da stori vsak član svojo dolžnost.

Na občnem zboru podružnice Narodno-socijalne Zveze na Bledu je bil izvoljen za prihod. leto sledeči odbor: predsednik Jožef Marolt, pod-

predsednik Alojzij Lebar, blagajnik Ivan Knaflič in odborniki: Anton Tomše, Anton Rus, Janez Kogovšek, Matevž Severnik, Franc Šlibar in Anton Pretnar.

Odsek izobraževalnega društva „Bratstvo“ začelja v soboto, dne 15. januarja t. l. ob 8. uri zvečer s predavanji v društvenem lokalu, Kersnikova ulica 6, prej Nova ulica. Tovariši predava o **zadružništvu**. Člani izobraževalnega društva kakor tudi prijatelji naraščaja se vabijo. Odbor.

Tedenske vesti.

Vse naše čitatelje in somišljenike obveščamo tem potom, da naj vse pošiljatve in dopise, namenjene za uredništvo „Nove Prave“ naslavljaajo za naprej na: uredništvo „Nove Prave“ Narodni dom, tajništvo NSS.

Italijanska vlada in visokošolci iz zasedene Slovenije. Italija, ki nam je s svojo grabežljivo reko odtrgala najboljši del Slovencev, dobro ve, kaj pomeni narodu inteligenca. Zato se prav nič ne briga za one svoje visokošolce iz zasedenega ozemlja, ki študirajo po univerzah v tujini. Računa pač popolnoma pravilno: kadar bo narod brez izobražencev, bo lažje obračunati z njim V sami Pragi na pr. je ena petina slovenskih dijakov samo takih iz zasedenega ozemlja, ki ne uživajo od Italije prav nikake podpore. Njih materijelno stanje ni zavidanja vredno. Po bratovsko si dele z ostalimi slovenskimi dijaki v skupni, popolnoma nepolitični, strogo ekonomski „Slovenski dijaški zadrugi v Pragi“, križe in težave dijaškega življenja. Kdor uvidi, da besede prazne ne zaležejo nič in da je treba tu z dejanjem nastopiti, se mu nudi prilike dovolj, da aktivno sodeluje in dobil si bo vrhu tega še hvaležnost dijaštva. Prispevke je poslati na: Jadransko banko v Ljubljani na račun „Slovenske dijaške zadruge v Pragi“.

Pridobitev državljanstva v naši kraljevini. Rok za vlaganje izjav opcije po § 11 uredbe o pridobitvi državljanstva, ki je bil prvotno določen na 15. t. m., je podaljšan do 15. marca t. l. — Izjave opcije za državljanstvo Avstrije, Čehoslovaške, Poljske, Romunije v smislu §§ 22 iste uredbe pa je vložiti do 15. januarja 1921. Ker vlagajo stranke prošnje za državljanstvo brez predpisanih prilog, se ponovno opozarjajo vsi prizadeti, da se drže točno predpisov uredbe, ker se drugače povzreča nepotrebnost delo.

Pristojbine za brzojavke, predane na postajah južne železnice. Ministrstvo za pošto in brzojav v Beogradu je dovolilo, da poviša južna železnica s 15. t. m. pribitek k pristojbini za osebne brzojavke od 2 na 4 pare od besede.

Velik vlom pri belem dnevu. Ljubljanski vlomilci postajajo že prav velemestno drzni. V torek so neznan lopovi vlomili med 12. in 14. uro pri zlatarju Černetu v Wolfovi ulici št. 3 ter mu odnesli raznih dragocenosti v vrednosti okrog pol milijona kron. Vlomilci so prepilili železni križ na oknu, ki se nahaja na hodniku, ter prišli tako od zadaj v trgovino. Hišnica, ki stanuje pod trgovino, je sicer slišala ob en četrt na 13. uro nekaj ropot, toda mislila je, da se nahajajo domači v trgovini. Vlomilci so morali biti o razmerah v hiši zelo dobro poučeni, ker so vlom izvršili tako rafinirano. Po izvedenem vlamu so odprli z večerihom vrata na hodnik in mirno odšli. Onesli so seboj samo dragocene predmete: diamante, zlatnino, in nekaj srebrnih doz; drugo srebrnino in manj vredno blago so pustili. Oplenili so tudi izložbo. — Stvari, ki so jih dale stranke v popravilo so ostale nedotaknjene. Policijska komisija je bila že na licu mesta, a sledu za vlomilci še nima.

Ponarejevalci bankovcev v Dravljah pri Ljubljani. Orožniki iz Št. Vida nad Ljubljano so izsledili v Dravljah ponarejevalnico denarja in aretirali

posestnika Končana in njegovega kompanjona urarja Gorjupa. Zaplenili so tudi priprave za ponarejanje. Ponarejali so razne bankovce. Daje je bilo izgotovljenih že za 48 tisoč stotinarskih bankovcev. Na sled so prišli na sledeči način: Končan je kupil v Stanežicah pri Medvodah kravo ter jo plačal s ponarejenimi bankovci, ki so se zdeli prodajalki sumljivi, vsled česar jih je pokazala orožnikom, ki so stvar končno dognali. Na sledu so že tudi ostalim kompanjonom.

V Muro je skočil pri Apačah 50 letni bivši gostilničar v Gradcu Filip Strukelj. Samomor je izvršil, ker je v Edelsbrunnerjevi gostilni v Zepovcih zaigral 15.000 K.

Sanatorij v Mariboru. Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro v Ljubljani je v smislu sklepa zdravstvenega sveta za Slovenijo dovolil kirurgu dr. Mirku Cerniču in ginekologu dr. Benjaminu Ipavcu otvoritev sanatorija v Mariboru v hiši Maistrova ulica št. 19. Ta sanatorij bo na razpolago mariborskim zdravnikom, ki žele zdraviti svoje pacijente v sanatoriju. Sanatorij bo moderno opremljen in bo zadoval vsem potrebam novejšje medicine. S tem prevažnim korakom (n. pr. v Ljubljani so 3. v majhnem mestu Celovcu sta 2 sanatorija) je zdravstveni odsek zadostil nujni želji in potrebi prebivalstva, razentega pa razbremenil mariborsko bolnico, ki je vedno prenapolnjena.

Politično in gospodarsko društvo za I. mestni (Poljanski okraj) v Ljubljani vabi vse somišljenike, člane poljanskega okraja k **rednemu občnemu zboru**, ki se bo vršil dne 19. januarja 1921 ob 20. uri (8.) zvečer v mali dvorani Mestnega doma. Dnevni red: 1) poročilo predsednikovo, 2) poročilo tajnikovo, 3) poročilo blagajnikovo in računskih preglednikov, 4) volitve, 5) slučajnosti.

Za obnovo reda v Macedoniji. V vojnem ministrstvu se je vršilo dvoje posvetovanj, na katerih se je razpravljalo o odredbah za vpostavitve reda v južnih krajih države. Sodi se, da bodo v najkrajšem času ukrenjene naj-energičnejše odredbe proti roparskim Albancem in razbojnikom.

Razpis sužbe Razpisuje se služba delovodje v čevljarški delavnici kr. invalidske šole. Za isto pridejo v prvi vrsti v poštev invalidi, ki pa morajo biti zmožni knjigovodstva, sploh voditi kako večjo podjetje in dobro izurjeni v čevljarški stroki. Reflektanti za omenjeno mesto naj pošljejo svoje prošnje najkasneje do 31. januarja 1921, na „Invalidski oddelek poverjenišтва za socialno skrb“ v Št. Peterški vojašnici.

Pokojnine vojnih invalidov, vdov in sirot — nove doklade. Z ustavitvijo izplačevanja naklonitev koncem oktobra 1920. l. je ostala velika večina najpotrebnejših družin onemoglih invalidov ter vojnih vdov z neprekrbljenimi sirotami ob malenkostni vojni pokojnini brez najugodnejših sredstev za preživljanje. Pač je dobila deželna vlada v Ljubljani nalogo, da od novembra 1920 izplačuje dodatke po členu 14 „Uredbe v začasni pomoči invalidom in družinam padlih vojakov“ z leta 1920. Ti dodatki, ki naj bi bili nadomestilo za prejšnje naklonitve znašajo, ako je podan dokaz siromašnosti, mesečno poleg dosedanjih penzij, ki jih izplačuje Voj. pok. likvidatura: za invalida s 25—50% invalidnosti 19 K, za invalida s 76—100% invalidnosti 10 K, za invalida preko 100% invalidnosti 30 K. Za vsakega nepreskrbljenega otroka invalidovega do dovršenega 16. leta starosti po 8 K. — Sirote brez očeta in matere iz ene družine, bi dobivale; ako je ena 48 K, ako dve skupaj 72 K, ako so tri, vse tri skupaj 96 K; vsaka nepreskrbljena sirota preko treh še 8 K. Družine padlih: z 1 do 3 članov, od katerih sta eden ali dva preskrbljena otroka do dovršenega 16. leta še po 8 kron. — Invalidom in družinam, ki plačujejo za stanovanje najemno, se povišajo navedeni osnovni dodatki za

25 %. Te doklade so tako malenkostne, da jim ljubljanska deželna vlada ni mogla priznati in jih tudi ni začela nakazovati, temveč pričela takoj akcijo pri merodajnih belgrajskih oblastih za primerno zvišanje doklad, ki bi odgovarjale sedanjim življenskim razmeram. Dosedanji uspehi so povoljni in pričakovati moremo v kratkem tozadavne zadovoljive naredbe. Nove doklade bodo izplačane naknadno za vse mesece od stavitve naklonitev dalje od „Voj. pok. likvidature“ v Ljubljani.

Za vpojence drž. žel. Za postajo Naklo je razpisano mesto železniškega agenta, ki se bo podelilo vpojencu drž. žel. — Natančneje podatke dajejo postaje in inšpektorat drž. žel. v Ljubljani.

Nesreča pri sekanju drv. Janez Gotar, posestnika sin iz Drtije pri Kamniku, je razpravljal v gozdu drva. Pri tem mu je padla bukev na glavo in ga je vejevje pokopalo pod seboj. Pri padcu si je zlomil desno nogo ter se tudi drugače težko poškodoval.

Nabiranje gradiva za trgovsko pogodbo z Italijo. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je pričela z redakcijo naobrtne gradiva za trgovsko pogodbo z Italijo. Ker se je pismene, kakor ustmene ankete dne 30. nov. 1920 udeležilo le nekoliko interesentov, zato sklicuje zbornica pred končno redakcijo ponovno zborovanje interesentov na dan 17. jan. 1921. Zbornica pozivlja vse korporacije in tvrdke, ki dosedaj še niso poslale svojih poročil, da to v lastnem interesu nemudoma storijo, ker se prepozno vposlana poročila ne bodo mogla več vpoštevati.

Ministrske plače v Angliji so bile te dni zvišane. Ministrski predsednik ima plačo 8000 liber št. letno (po val. stanju 5 milijonov naših kron). Plače ostalih ministrov in državnih tajnikov pa so razdeljene na 5 plačilnih razredov.

Naraščanje brezposelnih na Francoskem.

„Humanite“ prinaša uradne številke o brezposelnosti v zadnjem tednu, iz katerih je razvidno, da postaja gospodarski položaj na Francoskem z vsakim dnevom slabši. Sedaj podpira država nad 30.000 nezaposlenih delavcev, predzadnji teden jih je bilo samo 13.000, tako, da se je njih število tekom sedem dni več kot podvojilo. Najbolj občutna je kriza v seinskem krožju, ki šteje samo na 27.000 nezaposlenecv. Seveda pripovedujejo te številke le o podpiranih delavcih brez dela.

Prepovedani nemški komunistični listi in brošure.

V naši državi je prepovedano razpečavanje komunist. lista „Neue Blätter“ z Dunaja ter brošur „Kommunismus“, „Proletär“, „Roter Staat“ (Dunaj), „Sovjet“ (Berlin), „Textilarbeiter“ in „Sovjetrussland“ (Berlin) ki se tiskajo v Nemčiji in Avstriji ter razširjajo z namenom, povzročiti nemire.

Kriza češkoslovaške industrije.

O položaju češkoslovaške industrije piše „Rude Pravo“, da se je stanje jablonške steklarske industrije v zadnjem času nad vse poslabšalo, tako da se bo morala v kratkem času produkcija znatno omejiti. Prav tako

se je poslabšal položaj v oblačilni in tekstilni industriji, ker se je znižalo naročevanje z Dunaja. Pričakovati je tudi krize v kovinarski industriji.

Se en jugoslovanski transport iz Rusije.

Iz Bukarešte poročajo, da je tja dospelo nekaj naših državljanov iz Rusije, kjer so se nahajali dosedaj. Izjavljajo, da so bili bolni, vsled česar jim je bilo nemogoče, povrniti se v domovino.

Srednjeevropska konferenca v Pragi.

Koncem t. m. se bo vršila v Pragi konferenca zastopnikov srednjeevropskih držav, na kateri bodo obravnavane brzojavne zadeve. Konference se bodo udeležili zastopniki Nemčije, Poljske, Čehoslovaške, Jugoslavije, Madžarske, Romunske in Italije.

Italija zahteva odgoditev izvršenja rapalske pogodbe.

Parlamentarni krogi živahno komentirajo noto, ki jo je poslala italijanska vlada in ki zahteva, da se izvršenje rapalske pogodbe odgodi do meseca maja. Nota je prišla nepričakovano v trenutku, ko je bila že sestavljena skupna vojaška komisija, ki naj bi določila mejo med Italijo in našo kraljevino. Ne ve se, ali bo vlada pristala na to italijansko zahtevo.

Splošna poštna stavka v Avstriji.

Poštna stavka traja dalje. Dunajskim uslužbencem so se pridružili tudi vsi po ostali državi. Poštni promet je popolnoma ukinjen. Nekateri manjši uradi sicer sprejemajo pošiljke, nakazila in pisma na pošti. Vlada je za danes ob štirih popoldne povabila zastopnike poštne nameščencev k

pogajanjem. Ako bodo pogajanja brezuspešna, bo tehnična unija proglasila telefonsko in brzojavno stavko. Ako tudi to sredstvo ne bo zadostovalo, bi se proglasila železničarska stavka. Nameščenci teh skupin so namreč obljubili poštne nameščencem in tehnični uniji svojo pomoč.

Dopisi.

Ptuj. Pred nekoliko dnevi so imeli tukajšnji trgovski pomočniki in nastavljenici sestanek, na katerem so razpravljali o tem, kako poboljšati svoj gnotni, sedaj nevzdržni položaj. O tem je zvedela gospa milijonarka Č., ki je takoj telefonično intervenirala pri tukajšnjem vladnem komisariju in tudi občinskemu gerentu, meneč, da so ta sestanek zakrivali stražarji, ki se radi predobrih plač za take reči ne zanimajo. Kaj je proti tej in drugim sličnim žalitvam ukrenil šef tukajšnjih stražarjev, nam do danes še ni znano. Ako pa misli gospa vojna milijonarka, da so stražarji le za to tu, da bi razganjali v svobodni državi strokovne sestanke, ji povemo, da se zelo moti. Pomisli naj rajši nekoliko nazaj v predvojne čase, ko sta ona in njen muž hodila po svetu s trebuhom za kruhom, pa ji bo takoj jasen postanek vseh gmotnih gibanj, posebno pa še trgovskih nameščencev. Vsi vojni in drugi milijonarji naj dajo nazaj državi kar je državnega in ljudstvu kar je ljudskega, pa bo zginil strah pred sestanki — in tudi — vojni milijoni.

Izdaja konzorcij „Nove Pravde“. Odgovorni urednik: H. Sever. Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Franc Brumat
Ljubljana
Vsakovistno manufakturo
Mestni trg št. 25, I. n.

Pnevmatike
za avto in kolesa v vseh dimenzijah, gumijave predmete, vsakovrstne žice za električno napeljavo, elektrotehnični material in vsakovrstne potrebščine priporočila po najnižjih cenah

Priporočajoč dobro postrežbo, vedno sveže pivo, domača pristani vina in dobro kuhinjo po zelo znižanih cenah, prosim za obilen obisk
FRANJO STIKLER
Restavracija juž. kol. Maribor.

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami prepletkano hiše naj se obrne edino le na tvrdko
TONE MALGAJ
pleskar in ličar
Ljubljana, Kolodvorska ulica 6

Potniki
posetite mojo gostilno. Imam dobro haloško vino in izvrstno domačo kuhinjo. Priporočam se za obilen obisk
Ana Žičkar
gostilna
Mlinska ulica, Maribor.

M. Krištin
Ljubljana, Dunajska cesta št. 20, telefon št. 470.
Podružnica: Maribor, Jurčeva ulica št. 9.

A. Stadler & V. Tratnik, Ljubljana
Sv. Petra cesta številka 25. — Vhod skozi vežo.
Priporočata svojo zalogo
z galenterijskim in mešanim blagom na drobno in debelo. Vedno v zalogi vsako barvni svileni in krep papir. Največja zaloga morskih kopalnih gob vsake velikosti.

STAMPILJE
vseh vrst
CIRIL SITAR
LIUBLJANA
Sv. Petra cesta 15

Priporočam se slavnemu občinstvu za obilen obisk Jamčim za dobro postrežbo v vsaki smeri
JOŽEF GOLOB
mesar, Glavni trg, Maribor.

„Nova Pravda“ ne sme manjkati v nobeni slovenski hiši!

Članski prispevki in podpore Narodno-socijalne Zveze.

I. razred. — Članarina 1 k na teden. — Podpore: II. razred. — Članarina 2 k na teden. — Podpore: III. razred. — Članarina 3 k na teden. — Podpore:

Članstvo	nad 1/2 leta	nad 2 leti	nad 3 leta
V boleznih	10 tednov po 20 k	10 tednov po 25 k	10 tednov po 30 k
V brezposelnosti	nad 1 leto 5 ted. po 40 k	5 tednov po 45 k	6 tednov po 50 k
Porodnice	—	1 ted. po 25 k	—
Pogrebščine	—	4 ted. po 20 k	—
	—	enkrat 150 k	enkrat 200 k

Članstvo	nad 1/2 leta	nad 2 leti	nad 3 leta
V boleznih	10 tednov po 40 k	10 tednov po 45 k	10 tednov po 60 k
V brezposelnosti	nad 1 leto 5 ted. po 45 k	5 tednov po 55 k	6 tednov po 60 k
Porodnice	—	3 tedne po 35 k	5 tednov po 40 k
Pogrebščina	—	5 ted. po 35 k	6 ted. po 45 k
	—	4 ted. po 40 k	3 ted. po 40 k
	—	enkrat 250 k	enkrat 300 k

Članstvo	nad 1/2 leta	nad 2 leti	nad 3 leta
V boleznih	12 tednov po 50 k	10 tednov po 55 k	10 tednov po 60 k
V brezposelnosti	nad 1 leto 5 ted. po 60 k	10 tednov po 65 k	10 tednov po 70 k
Porodnica	—	6 tednov po 50 k	10 tednov po 50 k
Pogrebščina	—	4 tedne po 50 k	7 tednov po 50 k
	—	enkrat 350 k	enkrat 400 k

NSZ. ima svoje društvene prostore v Narodnem domu v Ljubljani (I. nadstropje, desno). Uradne ure so vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 4. ure do 7. ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. Tam lahko dobi vsakdo vsa nadaljna pojasnila. Za pisma je naslov: „Narodno-socijalna Zveza“ v Ljubljani, Telefon št. 77.